O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI KATTAQO‘RG‘ON FILIALI

“TASDIQLAYMAN”
Filial direktori
Sh.R.Urakov
2022 yil

INGLIZ TILI ADABIYOTI TARIXI (O’rta asrlar-XX asrgacha) FANINING O‘QUV DASTURI

(3-kurs V-VI semestr)

Bilim sohasi: 100000-Ta’lim

Ta'lim sohasi: 1100000-Ta’lim

Ta'lim yo‘nalishi: 60111800 – Xorijiy til va adabiyot (ingliz tili)

Fan / Modul kodi ITAT1505 ITAT1605	O'quv yili 2024-2025	Semestr 5-6	ECTS – Kreditlar 8
Fan/Modul turi Majburiy	Ta'lim tili Ingliz		Haftadagi dars soatlari: 4-4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat) / Jami yuklama (soat)
Ingliz tili adabiyoti tarixi (o'rta asrlar-XX asrgacha)	104		136 / 240

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarni Buyuk Britaniya va AQSH adabiyoti namoyondalari va ularning asarlari bilan tanishtirish, ijod namunalarini tahlil qilish orqali ulardagi nazariy va amaliy bilimlarini shakllantirish, tarbiyaviy va badiiy-estetik ruhni rivijlantirishdir.

Fanning vazifasi- talabalarga ingliz adabiyotidagi janr va bosqichlarni, shuningdek, muayyan mamlakat bolalar adabiyoti tarixiy jarayonlar bilan bog'liqligini o'rgatish, turli davr va turli milliy adabiyotlarga tegishli bo'lgan yirik bolalar adabiyoti vakillari hayoti, ijodiy yo'li, asarlari va ularning badiiy ahamiyati haqida chuqur bilim berisgdan iborat.

II. Asosiy qism (ma`ruza va seminar mashg'ulotlar)

V SMESTR

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

Ingliz tili adabiyoti tarixi (o'rta asrlar- XX asrgacha)

Ma`ruza mavzulari
1. Ma'ruza: The Development of English literature (Periodization). **Its Place in the World Literature.** Ingliz adabiyoti tarixining paydo bo'lishi va uning rivojlanish bosqichlari hamda ingliz adabiyotining jahon adabiyotidagi o'rni haqida so'z boradi.
2. Ma'ruza: The Literature of the 7th - 11th Centuries: Anglo-Saxon Literature. VII-XI asrlarda ingliz adabiyoti haqida so'z boradi. Anglo-saks adabiyoti yodgarliklari;

3. **Ma'ruza: The Literature of the Norman Period (12th - 13th centuries)** XI-XIII asrlarda Buyuk Britaniyaning Normandlar tomonidan zabt etilishi va uning adabiyotda ifodalanishi
4. Ma'ruza: Pre-Renaissance Period in English literature; Ilk uyg'onish davri adabiyoti; J. Choser- o'rta asrlar adabiyotining demokratik an'analarini umumlashtirgan san'atkor Buyuk Britaniya ilk renessans davri adabiyotining jarchisi
5. **Ma'ruza: RENAISSANCE** G'arbiy yevropa adabiyoti. Uyg;onish davri haqida tushuncha. Buyuk Britaniya adabiyotida uyg'onish davri. Toms Mor- inglz uyg'onish davri adabiyotining vakili.
6. Ma'ruza: Edmund Spenser, Sir Philip Sidney and Christopher Marlowe and their works. Edmind Spenser, janob Flip Sidney va Kristofer Morlov va ularning ijodidan namunalar keltiriladi
7. **Ma'ruza: William Shakespeare' Plays and Comedies.** U.Shekspir xronikalari va foiaviy asarlari."Romeo va Juletta"- o'rta asr fanatizmi ustidan g'alaba qilgan buyuk insoniy sevgini kuylovchi asar.
8.Ma'ruza: The English Literature of 17th century. Ben Jonson; XVII asr ingliz adabiyoti. B. Jonson ijodi. "Seyan: uning yemirilishi", "Katalina: uning isyoni" tragediyalarida hokimyatga qarshi kurashg'oyasining aks etishi. B. Jonson komediyalarida ingliz hukmron doiralarining satirik obrazi. 'Alkimyogar'komediyasi.
9-Ma'ruza: John Dryden and John Milton and their works. J. Milton ijodi."Yo'qotilgan jannat"epik poemasida siyosiy voqealarning tasvirlanishi, Milton dunyoqarashidagi ziddiyatlar. J.Draydenning adabiy merosi va asosiy aasarlari "Annus Mirabilis" poemasida ijtimoiy hodisalar tasviri.
10-**Ma'ruza: ENGLISH LITERATURE IN THE 18th CENTURY (ENLIGHTENMENT IN ENGLAND). Alexander Pope** Ingliz adabiyotida ma'rifatchilik davrining o'ziga xosligi. Jurnalistikaning taraqqiyoti bosqichlari. Aleksandr Pop
20 soat

Seminar mavzulari
1. The Development of English literature (Periodization). Its Place in the World Literature.
2. The Literature of the 7th - 11th Centuries: Anglo-Saxon Literature.
3. The Literature of the Norman Period (12th - 13th centuries)
4. Pre-Renaissance Period in English literature;
5. RENAISSANCE
6. Edmund Spenser, Sir Philip Sidney and Christopher Marlowe and their works.
7. William Shakespeare' Plays
8. William Shakespeare`Comedies and sonnets
9. The English Literature of 17th century. Ben Jonson;
10. John Dryden and John Milton and their works.
11. ENGLISH LITERATURE IN THE 18th CENTURY (ENLIGHTENMENT IN ENGLAND).
12. Alexander Pope and his works
24 soat

Ma`ruza va seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

"Ingliz tili adabiyoti tarixi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

-ingliz tili adabiyoti taraqqiyot bosqichlari, ilk uyg'onish davri, renessans davri ma'rifatchilik davri adabiyoti va va uning nomoyondalari va ularning asarlarini bilishi kerak;

-Ingliz tili adabiyoti tarixiga doir muayyan nazariy masalalarga oid fikrlarni bayon etishi, ularga nisbatan tanqidiy munosabatni shakllantirish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

2-jadval

Mustaqil ta'lim mavzulari
1-mavzu. Beowulf: Bibliography of translations pp: VII-23 (4 soat)
2-mavzu. Beowulf: All sleep save One (XI-XXIV) pp: 24-56 (4 soat)
3-mavzu. Beowulf brings his Trophies (XXV- XXXIV) pp: 57-82 (4 soat)
4-mavzu. Beowulf: Reminiscences (continued) (XXXV-XLIII) pp: 83-109(4

soat)
5-mavzu. King Lear by William Shakespeare 1. Front Matter to Act 1 Scene 1-5(4 soat)
6-mavzu. King Lear by William Shakespeare Act 2 Scene 1-4 (4 soat)
7-mavzu. King Lear by William Shakespeare Act 3 Scene 1-4 (4 soat)
8-mavzu. King Lear by William Shakespeare Act 3 Scene 5-7 (4 soat)
9-mavzu. King Lear by William Shakespeare Act 4 Scene 1-5 (4 soat)
10-mavzu. King Lear by William Shakespeare Act 4 Scene 6-7 Act 5 scene1-3. (4 soat)
11-mavzu. Blue Moon Beach by Sue Murray (3 soat)
12-mavzu. "The secret Garden" by Frances Hodgson Burnett Retold by Clare West (3 soat)
O'quv yili davomida: 46 soat

VI SMESTR

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:
Ingliz tili adabiyoti tarixi (o'rta asrlar- XX asrgacha)

Ma`ruza mavzulari
1. **Ma'ruza:** Daniel Defoe, Jonathan Swift and their works Defo- adabiyotning xalqchilligi uchun kurashchi. D. Defo- ma'rifiy realistik romanlar ijodkori. "Robinzon Kruzo" asarining ma'rifiy ahamiyati. Jonatan Svift- XVIII asrning yirik adabiy tanqidchisi va ijodkori. "Gulliverning sayohatlari"- romani- ingliz hayotining tanqidiy umumlashmasi sifatida

asar.

2. Ma'ruza: The Development of the English Realistic Novel

Buyuk Britaniya ma'rifatchilik adabiyotining so'ngi davri.

G. Fildingning ijodiy faoliyat. Fildning roman janri ustasi sifatida. Tom Jons obrazi.

3. **Ma'ruza: Sentimentalists**

Sentimentalizmoqimini paydo bo'lishi. Samuel Johnson va R. Sheridan va ularning ijodiy faoliyati.

4.Ma'ruza: THE ROMANTIC AGE IN ENGLISH LITERATURE

(1780-1830) Pre-Romantic Literature.

Ingliz adabiyotida romantizning boshlanishi. R. Berns- Buyuk shotland shoiri va uning ijodiy faoliyat
U. Bleyk she'riyati va uning ingliz adabiyoti tarixidagi o'rni.

5.Ma'ruza: *Romanticism in England*

Buyuk Britaniya adabiyotida romantizning va uning o'ziga xos xususiyatlari.

"Ko'l maktabi" va "Angliya inqilobiy romantizmi" tushunchalari. "Leykistlar" ning adabiiy novatorligi. U. Vordsvord, S. Kulrij, R. Sautilar ijodi, she'riyatlarini asosiy mazmun va g'oyalari.

6. **Ma'ruza: Representatives of romanticism**

Taraqqiyparvar romantizmni tarixiy negizlari va asosiy vakillari. J. Bayronning hayoti ijodi.

Bayronning- "Sharq dostonlari", "Don Juan" asarlarida adabiy novatorligi. Romantizm va realizm uslublarining bog'lanib ketishi. U. Skot, B. Shelli va J. Kitslarning ijodiy faoliyati.

7. Ma'ruza: TH E VICTORIAN AGE (1837-1901)

XIX asrning 30-50-yillarida realizmning ingliz adabiyotida yetakchi uslub sifatida qaror topishi. Viktorian davr adabiyoti tushunchasining shakllanishi. Ch. Dikkens- ingliz realizmining yirik vakili. Ch. Dikkens ijodining davrlarga bo'linishi va uning asarlari. Ilk asarlari "Boz ocherklari", "Pikvik klu xotiralari". Dikkens yumorist. "Oliver Tvist", va "Nikolas Nikklibi" romanlarida sotsial mavzu.

Dikkensning amerikaga safari va uning ijodida aks etishi ("Amerika xotiralari" va "Martin Chezvilt"

8. Ma'ruza: Poetry of TH E VICTORIAN AGE

Viktoriya davri she'riyati. A. Tennison va Brauninglar she'riyati. U. Tekkerey ijodining davrlarga bo'linishi. Uning asarlarida hajviy yo'nalish. "Manmanlik yarmarkasi" - qahramonsiz asar sifatida. "Genri Esmond", "Nyukoms" va boshqa asarlarida ingliz jamiyatining ifodalanishi. U. Kollinz ijodi ("Oq kiyingan ayol", "Oy toshi" asarlari).

9-Ma'ruza: United Kingdom women writers in 19th century

Ingliz realizm rivojida ayol yozuvchilar roli. Opa-singil Brontelar ("Jeyn Eyr", "Momaqaldiroqli dovon", "Agnes grey"). E. Gaskell ("Meri Barton", "Shimol va Janub", "Ayollar va qizlar") romanlar J. Elliot ijodi. ("Flosdagi tegirmon", "Midlmarch"asarlari.) Ayol obrazining yangicha tasvirlanishi. Ingliz ayolining jamyatda tutgan o'rni va mavqei. Niktorian ayol obrazi.

10-Ma'ruza: Great Britain at the end of the 19th century and the beginning of t 20th century literature.

Viktorian davrining so'ngi bosqichi. T. Gardi hayoti va ijodi. Uning asarlarida tushkunlik va fatalizm kayfiyatlari. Romanlardagi qishloq hayoti tasviri, odob axloq masalasi. Ingliz dedektiv janrining rivoji. Artur Konan Doyl ushbu janr rivojiga qo'shgan hissasi.

11-Ma'ruza: Edwardian period literature.

Edvardian davr adabiyoti. Buyuk Britaniya adabiyotida yangi yo'nalishlarning paydo bo'lishi. Estitiz oqimining asosiy g'oyalari. O. Uayldning ijodida "San'at faqat san'at uchun" g'oyani ifodasi.

12-Ma'ruza: G. J. Uills va R. Kiplingning hayoti va ijodi

G. J. Uillsning ijtimoiy-falsafiy fantastikasi. ("Vaqt mashinasi", "Ko'rinmas odam", "Dunyol kurashi") asarlari. R. Kipling. Inson faoliyati va mardligining ulug'lanishi. "Changalzorlar kitobi", "Nur so'ndi" va "Kim" asarlarining badiiy ahamiyati. "Agar" she'rini didaktik ahamiyati.

13-Ma'ruza: 20th century British literature

J.Goluorsi va uning "Forsaytlar haqida saga" asari. Adib ijodida XIX asr realizmi an'analari. XX asr birinchi yarmida Buyuk Britaniya ijtimoiy hayotini romanlarda tasvirlanishi.

14-Ma'ruza: A new era in English drama

Ingliz dramasidagi yangi davr. B. Shouning adabiy-tanqidiy faoliyati. B.Shouva fabian jamiyati. B. Shou ijodida urush va mustamlakachilikka qarshi kayfiyatlarning aks ettirilishi. B. Shou va "Mustaqil teatr". B. Shou dramaturgiyasi ("Yoqimli pyesalar", "Puritanlar uchun pyesalar"). "Pigmalion" pyesasida til o'rganish va sof til masalasi.

15-Ma'ruza: British literature during World War I and II

Birinchi va Ikkinchi jahon urushlarining adabiyotga bo'lgan ta'siri. Shu davrda yangi adabiy

yo`nalishlar rivoji. Modernizm- san`at va adabiyotda. Modernizm turlari, uslublari va asosiy g`oyalar
30 soat
Seminar mavzulari
1-mavzu: Daniel Defoe, Jonathan Swift and their works.
2-mavzu: The Development of the English Realistic Novel.
3-mavzu: Sentimentalists
4-mavzu: THE ROMANTIC AGE IN ENGLISH LITERATURE (1780-1830) Pre Romantic Literature.
5-mavzu: *Romanticism in England*
6-mavzu: Representatives of romanticism
7-mavzu: TH E VICTORIAN AGE (1837-1901)
8-mavzu: Poetry of TH E VICTORIAN AGE
9-mavzu: United Kingdom women writers in 19th century
10-mavzu: Great Britain at the end of the 19th century and the beginning of the 20th century literature.
11-mavzu: Edwardian period literature.
12-mavzu: G. J. Uills and R. Kiplingning
13-mavzu: 20th century British literature

14-mavzu: A new era in English drama

14-mavzu: British literature during World War I and II

30 soat

Ma`ruza va seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

"Ingliz tili adabiyoti tarixi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

-ingliz tili adabiyoti taraqqiyot bosqichlari, ilk uyg`onish davri, renessans davri ma`rifatchilik davri adabiyoti va va uning nomoyondalari va ularning asarlarini bilishi kerak;

-Ingliz tili adabiyoti tarixiga doir muayyan nazariy masalalarga oid fikrlarni bayon etishi, ularga nisbatan tanqidiy munosabatni shakllantirish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar 2-jadval

Mustaqil ta'lim mavzulari
1-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 1/2 pp 13- 53 (3soat)
2-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 3/4 pp 54- 100 (3soat)
3-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 5/6 pp 101- 142). (3soat)
4-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 7/8 pp 143- 197. (3soat)
5-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 9/10 pp 198- 244. (3soat)
6-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 11/12 pp 245- 296. (3soat)
7-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 13/14 pp 297- 336. (4soat)
8-mavzu. Robinson Crusoe by Daniel Defoe Chapters 15/16 pp 337- 403. (4soat)
9-mavzu. A Study In Scarlet pp: 1-62
10-mavzu. The sign of the four pp:63-118 (6 soat)
11-mavzu. The Adventures of Sherlock Holmes pp: 119- 198 (6 soat)
12-mavzu. The Adventure of the Blue Carbuncle pp: 199-278
13-mavzu. The Memoirs of Sherlock Holmes pp: 279- 338
14-mavzu. The Reigate Puzzle pp:339-416
15-mavzu. The Return of Sherlock Holmes pp:417-496
16-mavzu. The Adventure of Charles Augustus Milverton pp:497-582
17-mavzu. The Hound of the Baskervilles pp:583-654
18-mavzu. The Valley of Fear pp:659-740

19-mavzu. Preface pp: 741-772
20-mavzu. The Adventure of the Red Circle pp:773-850
21-mavzu. The Case-Book of Sherlock Holmes pp:851-888
22-mavzu. The Adventure of the three Gables pp:889-932
23-mavzu The Adventure of the Creeping Man pp:933- 964
24-mavzu The Adventure of the Shoscombe old Place pp:965-
90 hours

Mazkur fanni o'qitish jarayonida ta'limning zamonaviy metodlari, pedagogik va axborot kommunikatsiya texnologiyalari qo'llanilishi nazarda tutilgan:

- ma'ruza darslarida zamonaviy kompьyuter texnologiyalari yordamida prezentatsion elektron – didaktik texnologiyalardan;
- seminar mashg'ulotlarida "Aqliy xujum", guruhli fikrlash, "Bumerang", "Birgalik o'qiymiz" va boshqa texnologiyalardan, kichik guruhlar musobaqalari, guruhli fikrla pedagogik texnologiyalarini qo'llash nazarda tutiladi.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini xisobga olgan hol quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;
- mahsus adabiyotlar bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari;
- internetdan foydalanish;
- masofaviy (distantsion) ta'lim.

III. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari

Talaba bilishi kerak:

- Ingliz tili adabiyoti tarixi fanini Yevropa standardlari bo'yicha B2 darajada o'rganishi;
- turli strategiyalarni qo'llay olish orqali egallashi;
- tushunish va muhokama qilish uchun bosqichma-bosqich turli o'quv materiallari bilan ishla usullarini o'zlashtirishi;
- o'z fikr va mulohazalarini lingvistik kurs mavzularidan kelib chiqqan holda yozma va og'zaki ravishda aniq va mantiqiy bayon etishi;

IV. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- interfaol keys-stadilar;
- mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar;

- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jarayonga asoslangan metod
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

V. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha og'zaki va yozma vazifani topshirish.

Fan doirasida talabalar Yevropa Kengashining "Chet tilini egallashning umumevropa kompetensiyalari: o'rganish, o'qitish va baholash" to'g'risidagi umume'tirof etilgan xalqaro me'yorlari (CEFR) ga ko'ra B2 darajaga mos keladigan til materiallarini tushunish, mazmunini tahlil qilish, mavzularga oid turli matn turlarini o'qib, tinglab mazmunini tushunishlari va o'z fikrlarini og'zaki va yozma ravishda ifoda eta olishlari shart.

Asosiy adabiyotlar:

1. Bakoeva M. Muratova E., Ochilova M. English Literature. Tashkent 2010

2. A companion to American Literature and Culture. Edited by Paul Lauter. UK: Blackwell Publishing. 2010. 770p.

3. English literature from the 19th century through today / edited by J.E. Luebering. p. cm. — (The Britannica guide to world literature) by Britannica Educational Publishing New York. 2011

Qo'shimcha:

4. English literature from the Restoration through the romantic period / edited by J.E. Luebering.—1st ed.p. cm. - (The Britannica guide to world literature) by Britannica Educational Publishing New York. 2011

5. Richard Gray. A History American Literature. Third Edition. Blackwell Publishers Ltd 2012. UK

Elektron ta'lim resurslari:

6. http://youreng.narod.ru/teoper.html

7. http://www.twirpx.com

8. http://www.uz-translations.net

9. http://www.booksbooksbooks.ru

10. http://www.literature-online

6	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali Kengashining 202_ -yil ___-_____dagi ____-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
7	**Fan / modul uchun mas'ullar:** **M. Murtozayeva.** SamDUKF, Guamnitar fanlar kafedrasi assistant o'qituvchisi
8	**Taqrizchilar:** *F.J.Yakubov* - SamDUKF, "Guamnitar fanlar" assistant o'qituvchisi.